

МАРКО ПЕКЕЛЬНИЙ

У СТИНАХ
КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ
АКАДЕМІЇ



Тарас Руденко
у ролі Марка.

Діяльність Експериментального театру-студії НаУКМА виходить за рамки одного обмеженого спрямування: поруч із «серйозною» професійною роботою на сценічному майданчику («Чекаючи на Годо» за С.Беккетом, «Голомоза співачка» за Е.Йонеско) та успішною педагогічною практикою (Анатолій Петров вже протягом кількох років є режисером студентського театру, вистава якого «Амоге. Коло на схід, захід» виборола головну нагороду на Київському фестивалі студентського аматорського театру), у його доробку видовищні вуличні дійства, що полюбилися киянам, а також були представлені на театральних фестивалях у Львові, Миколаєві, Лодзі.

Вуличні вистави цього театру є неодмінним атрибутом усякого значного могилянського свята, а вони в Академії відбуваються бурхливо. От і цього разу, День Конвокації (вручення дипломів — іншими словами), який вже традиційно проводиться 28 червня, не обмежився лише «офіційною частиною». Спеціально до цього свята театр підготував вуличну виставу «Марко Пекельний». Коли академічне подвір'я огорнула темрява, її прорізали яскраві вогні: палаючі смолоскипи, чудернацькі вогняні кола освітили веселе сум'яття. І почалось дійство...

В основі вистави — народна легенда, як вона дійшла до нас у травестійній поезії XVIII сто-

ліття. Марко Пекельний — веселий козарлюга, шибайголова і балагур — був покликаний Святим Петром спуститись у пекло, щоб визволити звідти козацькі душі. Отже, герой — такий собі український варіант Орфея і Прометея разом узятих, присмачений здоровим народним гумором. Він п'є горілочку, як воду (що було продемонстровано з неабияким азартом і викликало бурхливу підтримку у глядачів) і навіть перемиг у пияцтві самого Люципера, що й знаменує собою поразку пекельних сил.

Вулична вистава вимагає надзвичайно багато зусиль і не в останню чергу — фізичних. Здається, назва «експериментальний» повною мірою відповідає стилю роботи театру, тому що вистава була експериментом не лише творчим, а й випробуванням фізичної сили акторів, яким також доводилось виконувати усю технічну роботу. Звичайно, невеличкому колективу театру доводилось працювати на межі можливого. Отже, творча група вистави. Режисер — Анатолій Петров (він же й виконавець ролі Люципера — непогане поєднання!). Серед акторів — професійні (Тарас Руденко, Віка Авдеєнко, Валерій Легін та ін.), учасники студентського театру і, навіть, директор культурно-мистецького центру НаУКМА. Музичний супровід — рок-гурт «Вій», який створив спеціально для вистави рок-баладу, в якій ре-

четатив оповідача-лірника чергується з музичними композиціями.

Значною мірою своїм «обличчям» вистава завдячує оригінальному художньому оформленню, виконаному молодою художницею Оксаною Брюховецькою. Вона спробувала стилізувати декорацію, костюми і маски відповідно до фольклорного сюжету вистави, спираючись у пошуках способів стилізації на народне малярство XVII — XVIII століть. Народна картина, в тому числі ікона, багата на гротескні побутові елементи і, як будь-які «примітиви», дихає безпосередністю, світлим і життєстверджуючим світовідчуттям. Саме тому у виставі навіть пекельні персонажі (Люципер і рогальці) не справляють зловісного враження. Зло висміюється і завдяки цьому перестає бути загрозливим. Радуете, що художнє вирішення вистави не пішло слідами сумнозвісної псевдо українськості, що тиражується з радянського часу і донині.

Знаменно, що Експериментальний театр-студія, який поставив у стінах Києво-Могилянської Академії вже не одне вуличне дійство, нарешті звернувся до національної карнавальної традиції, адже вона співіснувала в одному культурно-історичному просторі із найбільшим вузом Східної Європи XVIII. Воістину, мислення і сміх — це те, що робить нас людьми.

Ольга Горячківська.